

anvendelig, uden at der derved i mindste Maade sker Afbrydelse af den Virksomhed, der blev paabegyndt ved Loven af 4. Oktober 1919.

Det ærede Medlem mente at kunne finde en Uoverensstemmelse mellem min Stilling nu og de Udtalelser, der fremsattes af Landstingsmand Madsen-Mygdal i 1899. Det forekommer mig ikke, at det ærede Medlem var ganske heldig; thi det, som Landstingsmanden udtalte, var, at der burde forlanges $\frac{1}{10}$ og ikke $\frac{1}{5}$, og her forelægger jeg et Lovforslag, der forlanger netop $\frac{1}{10}$, saaledes at der er den mest fuldkomne Overensstemmelse mellem Venstres og min Faders Standpunkt i 1899 og det Standpunkt, jeg indtager i Dag. Jeg er ganske enig med den ærede Ordfører (Martin Hansen) i, at dette Forslag medfører ingen Forandring hverken i Lovens Ord eller Aand eller i den Administration, som finder Sted i Henhold til den. Det er virkelig Meningen, at der som hidtil kun kræves $\frac{1}{10}$ af dem, der søger Laan, og det er Meningen, at Loven af 1917 fremdeles skal gælde i saa Henseende, at der gives fuldt ud $\frac{9}{10}$ af den samlede Laanesum, dog saaledes, at Værdien af Jord og Bygninger skal udgøre mindst disse $\frac{9}{10}$ af Laanæværdien. Men naar jeg sagde, at det var ønskeligt, at der var en vis Bevægelsesfrihed, saa er det, fordi jeg mener, at man ikke skal stille sig hindrende i Vejen i Tilfælde af, at en Mand f. Eks. siger: Jeg ønsker ikke at have en stor Besætning straks, jeg ønsker at bruge en anden Drift og kan saa maaske faa en Tønde Land mere — større Ting drejer det sig ikke om. I saadanne Tilfælde skal man ikke se saa strengt paa Forholdet; det har Administrationen heller ikke gjort hidtil.

Det ærede Medlem har intet som helst Holdepunkt for, at dette bliver en Lov for Gaardmandsbørn. Det er den Slags Paa-stande, som fremsættes, og som skyldes den Hang, det ærede Medlems Parti har til at sætte Skel. Denne Lov vil komme alle til gode, der kan skaffe $\frac{1}{10}$ af Laanesummen. Og denne Tiendedel er ikke større, end at baade en Arbejders, en Husmands og en Gaardmands Søn kan skaffe Beløbet. Jeg mener heller ikke, det er rigtigt at slappe denne Fordring. Der skal stilles Krav i saa Henseende, enten om en opsparat Kapital eller en opsparat Kredit.

N. C. Jensen: Det ærede Medlem Hr. Olufson sagde i Anledning af en Sammenligning, jeg havde gjort mellem de to Former for Jordbesiddelse, at en saadan kunde man ikke drage, fordi Forholdene ikke

var ens efter de to Love. Jeg gjorde netop opmærksom paa Forskellen: Husmandsloven fastholder det gamle Princip for Jordejendom, nemlig Privateje, og det tillægger jeg den allerstørste Betydning. Det Princip, Loven af 1919 anvender, er en anden Form for Samfundseje. Deri skiller de to Love sig. Og her er det netop, jeg har sagt: Lad Udviklingen vise, hvilken Vej man i det praktiske Liv ønsker at gaa. Naar det ærede Medlem nu gør den Bemærkning, at man ikke kan drage en Sammenligning her, fordi Forholdene ikke er ens, saa forstaar jeg det ærede Medlem saaledes, at han mener, at den her foreslaaede Lov om Oprettelse af Husmandsbrug paa Landet giver bedre Vilkaar end Loven af 4. Oktober 1919, for er Loven af 4. Oktober 1919 bedre, saa har den jo den største Chance for at konkurrere den her behandlede Lov ud. Det er det, jeg har et Indtryk af, at de Herrer ikke synes om; men det er det, der glæder mig. Thi det Lovforslag, som vi her behandler, er et Led i en Udvikling, som har ført til Oprettelsen af mange Husmandsbrug uden Agitation hverken fra socialdemokratisk eller fra andre Partiers Side; det er gaaet sin jævne Gang, og det har været en Udvikling, der har været rig og lykkelig for de smaa Jordbrug i dette Land. Jeg tror, man kan sige, at de 90 pCt. af dem, der har benyttet denne Lovgivning, føler sig veltilfredse, medens at demme efter alt, hvad der er sket i Henhold til Loven af 4. Oktober 1919, de 99 pCt. af dem, der har benyttet sig af vedkommende Lov, er utilfredse. Derfor siger jeg, jeg er glad ved, at de gamle Former for Udstykning og Oprettelse af Jordbrug paa ny bliver taget op; lad det saa vise sig, hvilken af de to Former der har de største Chancer for at komme de fleste til gode.

Ulrich: Det ærede Medlem Hr. Olufson vilde forsvare det af Socialdemokratiet under Nr. 3 stillede Ændringsforslag med, at de Brug, som fik det direkte Statstilskud, i det lange Løb vilde blive bedre stillede end Brug, der senere blev oprettet. Jeg kan aldeles ikke give det ærede Medlem Ret i dette. Jeg gaar nemlig ud fra, at denne Bestemmelse om et direkte Statstilskud vil blive administreret paa den Maade, at man vil lade dette Tilskud aftage Aar efter Aar i Forhold til de virkelige Byggesummers Værdi. Naar dette sker, vil man naa en Tid, da de 6 600 Kr. fuldstændig bortfalder, og det vil ske, naar Bygningernes Opførelse koster 6 600 Kr.